

« zurück blättern vor »

OBERCUCH subst. m. (n.), ab 1548; auch *hybercuch*, *ibercuch*, *obercuk*, *obertuch*; ‘obere, gewöhnlich verzierte Bedeckung (Mantel usw.)’ – ‘zwykłe ozdobne, wierzchnie okrycie’: (1548) 1936–1948 CracArtific nr 1194, SPXVI *item obercuk viridis*. ○ 1560 RejWiz 98, SPXVI *Chciałac też była z pawy porównać fie wroná, Káždemu wylámuiąc po piorku z ogoná; [...] Iuż cudze obercuchy dawno z niey opádły / Nie pomogło chociaiy fie stroiła źwierciádły*. ○ (1572–1574) 1906 PismaPolit 167, SPXVI *Nic po owych młokosach z hybercuchami w kancellaryi: głowy tam trzeba, języka a pióra*. ○ (†1584) 1639 J.Kchan.Dz. 34, L *U niego obercuchy szersze niż u kogo; Od kabata fto złotych, ieszcze to nie drogo*. ○ †1588 Pudł., Sw *Wadzq-ć nasze kolnierze, wadzq-ć obercuchy*. ○ [LBel.] †1870 Bart., Sw *Miał na sobie sajanek, czapkę i O[[bertuchy]] brunatne*. – SPXVI, L (zan.), SWIL (prze.), Sw (stp.) sowie SPA 1916. ◇ **Var:** *hybercuch* subst. n., [hapax] (1572–1574) 1906 PismaPolit 167, SPXVI – nur SPXVI; *ibercuch* subst. m., [hapax] 1585 ReszPrz 52, SPXVI – nur SPXVI; *obercuch* subst. m., 1560 RejWiz 98, SPXVI ○ [LBel.] (†1584) 1639 J.Kchan.Dz. 34, L – SPXVI, L (zan.), SWIL (prze.), Sw (stp.); *obercuk* subst. m., [hapax] (1548) 1936–1948 CracArtific nr 1194, SPXVI – nur SPXVI; *obertuch* subst. m., [hapax] †1870 Bart., Sw – nur Sw (stp.). ◇ **Etym:** nhd. *Überzug* subst. m., ‘Schutzdecke; Überkleid; Oberrock’, GRI. ◇ **Hom:** *obertuch* subst. m., ‘eine Art Kuchen’, bel. seit †1849, Sw, zuerst geb. Sw. ❖ Die Form von (†1870) Bart[[oszewicz]], Sw ist wohl durch eine mechanische Anlehnung an die Endung *-tuch* entstanden. Vgl. das Homonym *obertuch* ‘eine Art Kuchen’ oben. Für die deutsche Etymologie kann man auch an **Oberzug* denken, vgl. mhd. *oberman* und *überman* (†*oberman*) und †*obszar*.

« zurück blättern vor »